

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש מושב שני

פרוטוקול מס' 461
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, י"ג באלול התשפ"ד (16 בספטמבר 2024), שעה 13:00

סדר היום:

הצעת חוק תקציב נוסף לשנת הכספים 2024 (מס' 2), התשפ"ד-2024 (מ/1792)

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ולדימיר בליאק
אחמד טיבי
נעמה לזימי
משה סולומון
חנה אתי עטייה
אורית פרקש הכהן
יצחק קרויזר
נאור שירי
עאידה תומא סלימאן

חברי הכנסת:

קארין אלהרר
מטי צרפתי הרכב
יוראי להב הרצנו
מירב כהן
מאיר כהן
רון כץ
שלי טל מירון

מוזמנים:

שר האוצר בצלאל סמוטריץ'
יוראי מצלאוי – סמנכ"ל משרד האוצר
יואב הכט – רפרנט תקציב באג"ת, משרד האוצר
יוסף אבי יאיר אנגל (גיוחה) – משפחות חטופים
ניבה ונקרט – משפחות חטופים
אילת פיש – משפחות החטופים

ייעוץ משפטי:

שלומית ארליך

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:

יפעת קדם

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הצעת חוק תקציב נוסף לשנת הכספים 2024 (מס' 2), התשפ"ד-2024 (מ/1792)**היו"ר משה גפני:**

אני מחדש את הישיבה. אני מקדם בברכה את שר האוצר בצלאל סמוטריץ'.

ניבה ונקרט:

אני אימא של עומר ונקרט. 11 חודשים הבן שלי נמצא במנהרה שיותר דומה למחילה של עכברים. הוא חולה בקוליטיס – דמיינו רימון בבטן - ועושה צרכים בדלי כמעט שנה. הוא אוכל שלושה תמרים ביום - זה אמנם מאכל בריא אבל לעומר זה קטלני כי יש בזה סיבים תזונתיים. הוא התקלח, נכון ליום ה-54, פעמיים במי ים, בגלון של ליטר וחצי. שלא לדבר על ההשפלה, הפחד, האימה והחרדה. 11 חודשים אני בוכה על עצמי, אני בוכה על הבית שלי, אני בוכה על הילדים שלי, אני בוכה על עומר, ובשבוע האחרון, במיוחד אתמול, אני בוכה על מדינת ישראל. הערכים של ערבות הדדית, של החיים, שלא מפקירים פצועים בשטח, נרמסו ונרמסים כל יום. הערכים היהודיים של פדיון נפש ופיקוח נפש נרמסו.

אני מכבדת אתכם מאוד, אבל איך קורה מצב שמפרקים ממשלה על חמץ ולא מפרקים על זה ש-101 חטופים נמצאים בעזה? תרימו את הראש ותסתכלו לי בעיניים – האם קניתם כבר קניות לחג? האם אשתך אמרה לך את מי היא הזמינה? כמה אנשים מגיעים אליכם לחג? יש התרגשות כזאת? קניתם מתנות לחג? אני אפילו לא יודעת אם הבן שלי עדיין חי. הוא חי כמו חולדה, כמו עכבר. איך אני אצדיק את הערכים שגידלתי וחינכתי אותו עליהם, ערכים של אהבת ישראל? סביב האמירה שמדינת ישראל תעשה הכל יש סימן שאלה אחד גדול, כי ישראל לא עושה הכל - היא הפילה ממשלה על חמץ, היא לא מפילה ממשלה על זה שהילדים שם. תינוק בן 10 חודשים, אולי כבר שנה, יותר זמן בשבי מאשר פה. איפה אתם? השר סמוטריץ', אנחנו מדברים שיחות כנות, אתה אומר לי את האמת שלך - אז תגיד לי מה אני אגיד למאיה שלי בערב החג על איפה אח שלה? למה מדינת ישראל לא עושה הכל?

תגידו, לא חשבתם על ממשלת חירום לאומית? אנחנו במצב חירום. מדינת ישראל של כולנו בקריסה, לא רק שלי כי הבן שלי שם. 18 שנים טיפלתי במשפחות שכולות. אני יודעת כמה האדמה הזאת רוויה בדם, כי נכנסתי לאנשים מהשבעה עד גיל 120. אני חושבת על המשפחות האלו ששואלות בשביל מי ובשביל מה. בואו נצדיק את הבשביל מי ובשביל מה. תהיו אמיצים, תסתכלו רגע שמאלה וימינה, תצאו מהקונספציה של עצמכם, תקשיבו אחד לשני. אני לא רוצה להיות משפחה שכולה. הבן שלי חי במנהרה, כמו עדן ירושלמי ואלכס לובנוב הוא נלחם לחיות. אוי ואבוי אם הוא יוצא להורג בירייה בעורף או בראש, זה יהיה עליכם כי לא עשיתם מספיק.

אנחנו שנה לתוך המלחמה הזאת. מה עוד אתם רוצים לכבוש? את הים, השר סמוטריץ'? מה עוד לא כבשנו? עוד פעם להיכנס לחאן יונס? אם אתם אומרים שהעסקה הזאת רעה למדינת ישראל ואתם לא מוכנים לקחת אותה, ואם אין לנו כבר הישגים נוספים להשיג - אי אפשר להגיד שאנחנו לא לוקחים את העסקה ולא לעשות שום דבר - תציעו אלטרנטיבות. תסתכל לי בעיניים, יושב ראש הוועדה, ותגיד לי איפה הרבנים שיצעקו. אנחנו מדינה דמוקרטית ויהודית. איפה הם שיצעקו על פיקוח נפש?

חברים, תקשיבו, המדינה שלנו בקריסה. צריך להתעורר היום, עכשיו. אתם יודעים למה אני עושה את זה? אני לא הבן אדם המשוגע שצועק ברחובות, באמת שלא, אני עובדת סוציאלית, אני משפחה אנונימית, אבל כשעומר יחזור חי אני אגיד לו שנלחמתי. אני עושה את זה בשבילי, שאני אוכל לחיות בשלום עם עצמי שלפחות ניסיתי. אני לא יכולה להגיד את זה עליכם, על נבחרי הציבור שלי. שיהיה לכולכם חג שמח - לי כבר לא יהיה.

יוסף אבי יאיר אנגל (גיוחה):

כבוד השר, חברי הכנסת, 346 ימים עברו מאז אותה שבת איומה שהממשלה שלי לא ידעה לשמור על המדינה ואזרחיה, רוקנה את חייליה מהגבול לשמירות חשובות יותר, לדעתה, ועדיין לא רואים את הסוף. אני דור שני לניצולי שואה ואב שכול ממשפחת שייטת 13 כבר כמעט 28 שנים. במהלך חיי יצאתי לשליחות ציונית באמסטרדם. משנת 1979 עד 1981 יצאתי לאין סוף הפגנות מול שגרירות ברית המועצות בהאג על מנת לזעוק "שלח את עמיי", בין היתר קריאה לשחרורו של אסיר ציון יולי אדלשטיין. משטרת הולנד אף פעם לא עצרה אותנו, למרות הרעש והזעקות שעשינו. עסקתי בפיתוח ענף כלכלי חדש בפריפריה, התיירות הכפרית, בתקופת ממשלת רבין כשעוזי ברעם היה שר תיירות, ענף שגדל ושגשג במשך השנים. התיירות הכפרית בצפון הפכה להיות ההיסטוריה המפוארת של הגליל. הצלחתם להרוס אותה במהלך

הפינוי המאסיבי של יישובי הגליל ומחיקת יישובים שונים שנהרסו מאש האויב - המעשה האנטי הציוני הגדול ביותר מאז קום המדינה.

אני גם הסבא של אופיר אנגל שהיה ב-7.10 אצל חברתו בקיבוץ בארי. באותו בוקר נורא לא היה שם צבא ולא הייתה מדינה שיגנו עליו ועל אלפי תושבי העוטף מידי ארגון אכזר שגדל וצמח במשך שנים, בין היתר בסיוע ישיר של ראש הממשלה שלי שלאורך שנים איפשר את הזרמת הכספים הרבים מקטאר ששימשו לחימושו וביצורו בלי כל פיקוח. האם הסיבה לטוב לב כלפי החמאס הייתה רק הרצון להחליש את הרשות הפלסטינית? רק הקדוש ברוך הוא יודע. אופיר חזר לחיק המשפחה לאחר 54 ימים של גיהנום בשבי החמאס, דבר שלא יצא ממנו עד היום ויישאר איתו כל חייו.

חברי הכנסת, כבוד השר, 101 ישראלים נמקים - חלקם כבר אינם בין החיים - רחוק רחוק, ארבעה-חמישה קילומטר מהגבול. 346 ימים המדינה עם הצבא הכי חזק במזרח התיכון לא מצליחה לשחררם. האם אתם עדיין מאמינים בשטות של ניצחון מוחלט והחזרת החטופים? האם לא נפל האסימון אחרי 346 ימים שההפסד כולו שלנו, שההנהגה שלנו כשלה? עד מתי נמשיך בדרך ללא מוצא המפוררת את החברה שלנו, מפוררת את הכלכלה, מבריחה מוחות טובים מהארץ וממאסה אותנו על העולם? האם לא הגיע העת לשינוי כדי לחזור להיות מדינה שפויה אחרי שנגיע להסדר שישב לנו את 101 החטופים? ממה החשש? שהחמאס שוב יתעצם אם נצא פילדלפי? אל תתנו לו, פשוט מאוד. יש לעשות הכל כדי להחזיר את החטופים הביתה, מי לחיק המשפחה ומי לקבורה מכובדת באדמת המדינה.

אני רוצה לברך את חבר הכנסת אלי דלל שהעז אתמול במהלך סיור בגליל המערבי להטיח ביקורת על התנהלות הממשלה, אולי סוף סוף יקרה משהו שיציל אותם.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

ניבה, אני אומר לך באחריות מוחלטת, לא הייתה שום דרך שבאמצעותה אפשר היה להחזיר את עומר ומישהו יצא נגדה.

יוסף אבי יאיר אנגל (ג'וחה):

זה לא נכון. אחרי שבוע אורי סלונים הציע לכם מה לעשות, רק לא רציתם, פחדתם. הוא אמר לכם להחזיר את ה-6,000 ולהביא 240. עד היום הוא אומר את זה. טעיתם.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אין דרך שאפשר באמצעותה להחזיר את החטופים ואנחנו לא יודעים. יש דילמות קשות וקורעות. עד לרגע זה לא הועמדנו על קרני הדילמה כי אין צד שני, ואני אומר את זה באחריות. יכול מאוד להיות שיגיע הרגע ותהיה דילמה קורעת לב ואת ואני נהיה בחדר הסגור. אני אחד שמשתדל לפעול עם הרצון הענק להחזיר את כולם הביתה אבל גם עם הגבולות שאני משרטט לעצמי. אנחנו לא נמצאים במרחב שבו כרגע הדילמה הזאת קיימת - כי אין צד שני. יש לי מחשבות על מה יכול לגרום לו להגיע מהר יותר, וגם דיברנו על זה, אבל לא נפתח את זה פה כי אני לא חושב שהפורום הזה יודע לייצר את הדיון הענייני והרציני - זה רק יוביל פה להכפשות של ימין, שמאל, מתקפה. ג'וחה פה לא מצליח להתאפק אפילו לרגע מהפוליטיקה, מהאשמות.

יוסף אבי יאיר אנגל (ג'וחה):

איזה פוליטיקה? מה אתה יודע מה אני בפוליטיקה?

אילת פיש:

נפגשתי עם בלינקן לפני שבועיים, שעה אחרי שהוא יצא מהפגישה עם נתניהו, ובלינקן הסתכל לי בעיניים ואמר שהוא מאמין לנתניהו שהוא רוצה עסקה, שהוא יודע שאפשר לעשות עסקה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

שיביא אותה.

אילת פיש:

בלינקן שיקר לי?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

לא. שיביא אותה. אם הוא אמר שנתניהו רוצה עסקה, למה אין עסקה?

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

זה התפקיד שלך, לא של בלינקן.

אילת פיש:

בלינקן אמר שאפשר להביא עסקה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני לא הולך להיכנס עכשיו לפולמוס. ניבה דיברה מעומק ליבה. אני מחויב לה, אני מעריך אותה, אני כואב איתה וגם חלוק איתה בדברים מסוימים, שזה בסדר, זה מותר. אני משתדל מאוד לקבל את כל ההחלטות שלי מתוך שיקול דעת ענייני לחלוטין. אני אומר באחריות מוחלטת, לא הגענו כרגע למרחב הדילמה של עסקה שאני צריך לבחור אם לתמוך או להתנגד. ככל שנדע להפנות את הלחצים למקומות הנכונים שיקדמו את החזרת החטופים כך ייטב.
נאור שירי (יש עתיד):

נלך להפגין נגד סינוואר?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

לא חייבים להפגין באמצע מלחמה כשאין נגד מה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

לא שאלנו אותך אם להפגין או לא.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

תפגינו.

ניבה ונקרט:

השר סמוטריץ', עדן ירושלמי חזרה במשקל 36 קילו כשמחסני חמאס מלאים בסיוע הומניטרי. אתה יכול להסביר לי את הרעיון? תפסיקו את הסיוע ההומניטרי. אני לא מפחדת שהבן שלי יקבל פחות. גם ככה הם מגיעים לתת משקל.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

ניבה, את צודקת. העולם לא ייתן לנו להילחם יום אחד אם לא נכניס סיוע הומניטרי.

ניבה ונקרט:

אבל הריבונות היא של מדינת ישראל, לא של העולם.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני חושב שצה"ל צריך לנהל את חלוקת הסיוע ההומניטרי, ואני אומר את זה מדצמבר גם בכתב וגם בעל פה. הוויכוח שיש לי עם הרמטכ"ל ועם אחרים זה על הנושא הזה. נכון, בזה אנחנו טועים טעות ענקית. אני חשבתי מדצמבר, ושמתי על זה גם הרבה ניירות, שאנחנו צריכים לשלוט.

נאור שירי (יש עתיד):

אז תתפטר.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אם הייתי חושב שבזה שאני אתפטר זה יביא למצב יותר טוב - -

נאור שירי (יש עתיד):

אז קח אחריות

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני לוקח אחריות.

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

אם אתם לא מסוגלים להביא את החטופים הביתה, שימו את המפתחות ולכו הביתה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אם הייתי חושב שאתה מסוגל להביא אותם יכול להיות שהייתי מוכן להתחלף איתך, אבל אני משוכנע - -

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

לכו לציבור ותאפשרו להנהגה שכן מסוגלת להחזיר אותם. 11 חודשים אתם מפקירים אותם.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני אחראי למלחמה, כולל לאופן שבו היא מנוהלת. אנחנו מתקנים עכשיו 30 שנה - -

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אתה לא מתקן שום דבר.

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

אתה חצוף, מנותק ובורח מאחריות לאסון הכי גדול ביותר מאז השואה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני התנגדתי לגירוש מגוש קטיף, הייתי המשיחי ההזוי שהתנגד. אנחנו מתקנים 30 שנה של כניעה ותבוסתנות של השמאל. אתם ברחתם מטרור, נכנעתם לטרור - אנחנו עכשיו מתקנים. זה לוקח זמן, יש לזה מחירים, אבל אנחנו נחוישים לעשות את זה עד הסוף.

מאיר כהן (יש עתיד):

אנשים מתים ואתה מתעסק בפוליטיקה. תתבייש לך.

היו"ר משה גפני:

הצעת חוק תקציב נוסף לשנת הכספים 2024, התשפ"ד-2024. בבקשה, אדוני השר.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

כשהעברנו כאן את תקציב המלחמה המתוקן לשנת 2024 הנחנו תרחיש בסיס שבו המלחמה מסתיימת והתושבים בדרום ובצפון חוזרים הביתה עד ראשית חודש יולי. תקצבנו את עלויות הפינוי והנלוות, כשהנלוות זה דמי אבטלה ומענקי עידוד תעסוקה, עד ה-7.7. הייתה מחשבה שמראש נלך לתרחיש יותר מרחיב, שנרחיב את התקציב ביותר - אני מניח שאם היינו באים לכאן בתחילת השנה והיינו שמים רזרבות של עוד כמה מיליארדים ומגדילים בעוד איזה שתי עשירות את הגירעון, לא ל-6.6 אלא ל-6.8, אף אחד לא היה בא אלינו בטענות, אבל אני חשבתי שזה לא נכון. אני חשבתי שאם מרחיבים, צריך להרחיב במינימום הנדרש, כדי לנסות כמה שפחות להגדיל את הגירעון ביחס חוב לתוצר. שמנו תרחיש בסיס שמרני שתקצבנו את הכל בבסיסו. תמיד כשאתה מניח תקציב יש סיכונים מלמעלה וסיכונים מלמטה. אחד הסיכונים היה התמשכות המלחמה. ברור שכשהסיכון הזה מתממש ולא תקצבת אותו מראש, עכשיו אתה צריך לתקצב אותו.

התקציב שאנחנו עכשיו מעבירים, אותו תקציב נוסף זה סוג של "קופסה" שיש לה שתי מטרות. המטרה המרכזית היא הארכת מימון הפינוי של תושבי הצפון והדרום ועלויות נלוות - זה מגיע ל-2.9 מיליארד שקלים. יש את עלויות הפינוי מחודש יולי עד סוף חודש דצמבר, כולל הנלוות של דמי אבטלה ומענק התעסוקה שהתלבטנו לגביו והחלטנו שאנחנו מאריכים ונותנים אותו גם רטרו. יש עוד 200 מיליון שקלים להרחבה מסוימת של תכנית המילואימניקים. אמנם שמנו תכנית מאוד גדולה של למעלה מתשעה מיליארד שקלים, אבל עם הזמן צפים ועולים מהשטח צרכים נוספים לתמיכה במילואימניקים - בעיקר במשפחות שלהם - של עוד 200 מיליון שקלים שמרחיבים את המסגרת של התכנית הזאת. יש עוד 255 מיליון שקלים שאנחנו מעריכים שבערך 250 ימומשו השנה - היתר בשנה הבאה. כל הדברים האלה לא יכולים היו להיות נצפים בעת העברת תקציב המלחמה המתוקן.

כשהגענו לסוף חודש יוני והיינו צריכים להאריך ליולי אוגוסט ואחר כך לספטמבר לא היה לנו את המקור התקציבי והיינו צריכים למצוא מקורות זמניים. לקחנו "הלוואה" מכסף ששמרנו להסכמי השכר. אני יכול לבשר שהגענו להסכמות עם ארגון הרופאים - אני מקווה שהשבוע נחתום הסכם טוב מאוד ואחראי לשני הצדדים. יש את ההסכם שאנחנו שומרים עם רן ארז כי אנחנו רוצים לתת תוספות למורים. ביצענו גם פלט שהגדרנו כ"הלוואה". אני חושב שלא נכון כרגע להגיע לפלט, כי אני לא רוצה לקחת מחינוך, מבריאות ומרווחה. בתוך התקציב שעובר עכשיו יש חוזר של אותן "הלוואות" שלקחנו. היה פה טענות על כך שלקחנו מתקומה, אבל לא, זה הכל "הלוואות". מי שעקב כשאשרנו את הארכת הפינויים לספטמבר וצבענו בה את אותם מקורות זמניים, ראה שלקחנו 160 מיליון מהתחדשות עירונית בצפון שממילא אי אפשר לממש. לקחנו הכל מדברים שלא יוצרים פגיעה. כשקיבלתם כאן פנייה תקציבית של 400 מיליון היו כותרות על כך שלקחנו כסף מכל מיני דברים. לא לקחנו כלום, לקחנו "הלוואה". מי שקרא את דברי ההסבר בפנייה שהונחה על השולחן שלכם הבין שזה מקור זמני. תראו, מי מכס שרוצה שנזרוק את המפונים לרחובות כי אין כסף להאריך את המלונות שיהיה לו לבריאות - אני לא עושה את זה. אני זה שנלחמתי שהם יהיו במלונות ביום הראשון.

רון כץ (יש עתיד):

כבר זרקו אותם.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אף אחד לא זרק אותם, מצאנו מקורות זמניים שהשתמשנו בהם. בתוך התקציב שמועבר עכשיו אנחנו מחזירים את הכסף לצפון, מחזירים לפלטים, מחזירים לקופסת הסכמי השכר. אגב, לא מחזירים את הכל. נדמה לי שיש בין 300 ל-400 מיליון שקלים שאנחנו לא צריכים. פריסת המזומן של הסכמי הרופאים היא רק משנה הבאה, לכן אנחנו לא צריכים מזומן השנה ואני לא מחזיר את זה. אני לא בא אליכם כדי לאסוף רזרבות, אני הולך על המינימום הנדרש.

אנחנו לא מגדילים את הגירעון ב"קופסה" הזאת. הנחנו יעד גירעון של 6.6%. אנחנו כרגע, גם אחרי ה-3.5 מיליארד האלה, במצב יותר טוב, עדיין בתוך יעד הגירעון. הגירעון עלה ויעלה גם עוד חודש אחד, אבל ברבעון האחרון הוא יתכנס חזרה לירידה כי הוא לא ליניארי. אני מוכן להתערב על בקבוק ויסקי שאני גומר את השנה ב-6.6%.

אין דבר כזה שממשלה מאבדת שליטה על ההוצאות האזרחיות שלה. ממשלה יכולה להוציא את מה שיש לה בתקציב. הגירעון הוא פונקציה של מה שיש לה בכלל ההוצאה, בתוספת מימוש של עודפים מחויבים של השנה שעברה. סך כל המזומן שממשלת ישראל יכולה להוציא בכל שנת תקציב אחת זה מה שאושר לה בתקציב ומה שהיא גוררת משנה שעברה כעודפים מחויבים. עודף מחויב זה עודף שהפעילות בגינו בוצעה כבר בשנת התקציב הקודמת וצריך לשלם אותו. אם התקציב השנה הוא 600 מיליארד ויש עודפים מחויבים של עוד 20 מיליארד, המקסימום מזומן שאפשר להוציא השנה וממנו גוזרים גירעון הוא 620. מה יכול להשפיע על הגירעון? אם יש לך ירידה בהכנסות ביחס למה שצפית. כשבאנו והצבנו כאן יעד גירעון של 6.6%, ידענו מה כלל ההוצאה של השנה הזאת וגם פחות או יותר מה העודפים המחויבים משנה שעברה. מה שיכול להשפיע על הגירעון זה הכנסות שהן פחות ממה שצפינו. עד לרגע זה יש לנו הכנסות של 24 מיליארד שקלים מגביית מיסים, שזה יותר ממה שצפינו, ויש טיפה ירידה בהכנסות אחרות, מה שמביא אותנו ל-19 מיליארד. הכלכלן הראשי בדרך לעדכן ולמעלה את תחזית ההכנסות גם השנה וגם בשנה הבאה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אז למה צריך קיצוצים?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

לא צריך קיצוצים. מה שמגביל אותי ביכולת לממן את ההוצאות של הפינוי זה לא הגירעון, זה כלל ההוצאה. יש שני כללים שמכתיבים את יכולת הממשלה לנהל תקציב: כלל ההוצאה, כלומר כמה מותר לי להוציא, ויעד הגירעון. אני לא יכול לחרוג מזה ומזה. כלל ההוצאה היה איקס כשאושר כאן תקציב המלחמה המתקן בחודש מרץ. הוא לא כלל את הארכת הפינויים, לכן הארכנו את הארכת הפינויים עד יולי. אנחנו חוזרים עכשיו לכאן ומגדילים את כלל ההוצאה כדי שיהיה מותר לנו על פי חוק להמשיך את תקציב הפינויים. למרות שאנחנו מגדילים את כלל ההוצאה אנחנו לא מגדילים את הגירעון. אם אתם שואלים אותי איך יכול להיות הרי הגירעון הוא 6.6, אז הגירעון הוא לא לינארי, תמיד מודדים אותו 12 חודשים אחורה.

החציון הראשון של 2023 היה עם תקציב של אחד חלקי 12. בסוף השנה של 2023 הוצאנו את כל הכסף. הקצב במחצית הראשונה של השנה היה איטי, אבל בחצי השני של השנה הוצאנו יותר כי אושר פה התקציב. ברבעון האחרון של 2023 הייתה המלחמה ושפכנו המון כסף. אם מסתכלים מאוגוסט עד אוגוסט עדיין הגירעון בעלייה. גם בספטמבר הגירעון עוד יעלה, אבל אחר כך, בגלל שבאוקטובר, נובמבר ודצמבר אנחנו יודעים את קצב ההוצאות שלנו, היא ירד. משרד שיש לו תקנת פעילות שיש בה מיליארד שקל לא יכול להוציא יותר. אם הוא הגיע לחודש נובמבר והוציא הכל, הוא לא יוציא בדצמבר. בתקנות שכר אנחנו מכירים את החשיפות, לכן משרד האוצר מגיע לפה בדצמבר ומעביר 40 מיליארד שקל ממקום למקום. זה לא תקין, זה לא נכון, לכן אני רוצה לתקן את זה.

כרגע מה שמונח בפנינו לא מגדיל את הגירעון. אם הכל יתנהל כפי שאנחנו צופים עכשיו אנחנו נסיים את השנה בגירעון נמוך יותר מהיעד. למה? כי ההכנסות שלנו יותר גבוהות מהציפיות. הכוכבית היחידה היא המלחמה בצפון שתחייב אותנו לחזור לפה ולהגדיל עוד כסף לצבא. אני מקווה שאין פה אף אחד סביב השולחן שרוצה, במידה ותיפתח מלחמה בצפון, שאני אגיד לצבא שאין כסף לפצצות, לפגזים, לאוכל, למילואימניקים. אם תהיה פתאום איזו שהיא תפנית אסטרטגית במלחמה נצטרך לחזור לכנסת, לייצר "קופסה" תקציבית לביטחון. בהחלט יכול להיות שאם היא תעלה מעבר למה שאנחנו צופים כרגע אז היא גם תגדיל את הגירעון.

יש פה שני חוקים בפניכם. יש את חוק המסגרות ואת התקציב הנוסף. חוק המסגרות מגדיל את ההוצאה באותם 3.5, 3.7 מיליארד שקלים על מנת שנוכל לשלם את המשך הפינויים, הנלוות, תכנית המילואים והפיצוי לנפגעים של הנובה והתושבים - הוא לא מגדיל את הגירעון. אין בחוק המסגרות נגיעה ביעד הגירעון. היה ותהיה מלחמה בצפון אנחנו נבוא לפה, נבין מה משמעותיה, נדון בה. אפשר להתווכח על המלחמה, אפשר להתווכח על החטופים, על עסקה ועל הרבה מאוד דברים, אבל אי אפשר להתווכח על כך שאנחנו צריכים לממן את הוצאות הפינוי ואת המילואימניקים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

זה לא הוויכוח.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

עם ישראל מצפה מאיתנו - -

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אל תדבר בשם עם ישראל.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני לא חושב שיש משהו מכם שלא מסכים לדבר הזה.

היו"ר משה גפני:

חברת הכנסת אורית פרקש הכהן, בקשה.

אורית פרקש הכהן (המחנה הממלכתי):

תודה רבה, אדוני השר, שבאת לכאן. אני חושבת שבסוף הסיפור הוא לא אם אתה חורג מהיעד המתמטי של הגירעון, אלא למה אתה לא חוסך יותר לקראת שנה הבאה ולקראת מה שצפוי לנו. אני מבקשת לחבר אותך לנתונים שאנחנו בוועדת הכספים רואים. רק הבוקר פורסם שהתוצר לנפש בישראל נחתך בחצי, שמדד המחירים מזנק, שהאינפלציה מזנקת מעבר לגבול של בנק ישראל, שמחירי הדיור מזנקים, שאנחנו בשיא ביוקר המחיה, שאנחנו בצמיחה שלילית לנפש, שאנחנו מתנתקים מהריביות בעולם, שחברות הייטק מדווחות על 49% בביטולי השקעות בחברות, שרבע מחברות ההייטק עשו רילוקיישן, שבעקבות הדירוג האג"ח הממשלתי הדולרי נסחר עוד פחות מהונגריה. איך הגענו לזה? לא היינו צריכים להגיע לזה וגם לא לפתיחת תקציב בפעם השנייה.

כשפרצה המלחמה הנחית את אגף התקציבים ואת החשב הכללי לפעול לשינוי סדרי עדיפויות, לערוך מיפוי של כל התקציבים שלא חיוניים למלחמה. איך סיימנו את תקציב 2023-2024? עם שיא של כל הזמנים בתקציבים קואליציוניים. עכשיו אנחנו מגיעים לאותו סרט פעם שנייה. עכשיו פותחים את תקציב 2024 בפעם השנייה, אחרי שאגף התקציבים כותב לך שפתיחת תקציב יכולה לשדר חוסר אחריות פיסקאלית. אולי אני מחדשת לך, אבל כאן הציגו בפנינו שיש מיליארד וחצי כספים קואליציוניים שלא הספיקו לבזבז - במשרד של סטרוק, במשרד ירושלים, במשרד למורשת. זה לא מעניין אותי מה קורה לגירעון, כי אחרי הגירעון הזה יגיע הגירעון של שנה הבאה. שר האוצר צריך לראות גם מעבר, לראות מה קורה בשנה הבאה. אם אתה צריך להעמיק את הבור ב-3.35 מיליארד שקלים, למה אתה לא לוקח לפחות חצי מזה מכספים קואליציוניים? סטרוק לא הספיקה לבזבז 300 מיליון שקלים, וגם המשרד למורשת ומשרד ירושלים. למה לעשות את מה שקל?

למה לא מטפלים ביוקר המחיה במדינת ישראל? הבטחת שזה יהיה אחרי רפיח - הנה אנחנו אחרי רפיח. למה יש כאן חברות שמשתוללות ומעלות מחירים? מתי תטפל ביוקר המחיה? למה אתה כשר אוצר לא משקף בממשלה את מחיר המלחמה, לא רק עד הניצחון המוחלט? בסוף יש לך תפקיד מרכזי, כלכלי. למה אתה לא מזהיר את ממשלת ישראל מפני ההשלכות של כל דבר ביטחוני על הכלכלה? למה אנחנו עושים את העמקת הבור בהיחבא, "קופסה"? למה אתה לא מלכלך את הידיים - אתה מהציונות הדתית שמקריבה את טובי בניה - ובאמת נלחם על שינוי בסוגיית השוויון בנטל, סוגיה כלכלית ממדרגה ראשונה? במקום להגיד לראש אגף תקציבים שהוא יניח את המפתחות, למה אתה לא עושה צעדים אמיתיים? לפני חצי שעה דנו פה על פטור בקרן השתלמות לאנשים מוחלשים, מה שיגרום להם לבזבז את החסכוניות שלהם. למה אנחנו לא מטפלים בבעיות האמיתיות? אנחנו צריכים להיות פיקס בזמן של מלחמה, לא לבזבז את הקופה הציבורית.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. חבר הכנסת אחמד טיבי, בקשה.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

לפני מספר חודשים שר האוצר אישר, ובצדק אישר, להעביר תקציבים ייחודיים לעדה הדרוזית, רק הוא העביר פחות ממה שהיה צריך. מגיע להם יותר בתשתיות, בטכנולוגיה, בחינוך. השר אישר את התקציבים, למרות שהחברה הדרוזית גם נאנקת תחת עול הפשיעה המאורגנת. לא זו אף זו, גם פורסם על

מעורבות של ארגוני פשיעה במכרזים של משרד הביטחון. במקביל לכך ששר האוצר העביר תקציבים לעדה הדרוזית, וטוב שהוא העביר, הוא עוצר תקציבים לשלטון המקומי בחברה הערבית בתואנה של פשיעה מאורגנת, של פשע מאורגן. השאלה למה האיפה ואיפה? אם יש עיקרון, העיקרון צריך לחול על כולם, למרות שלדעתי זה לא טיעון שמחזיק מים, זה לא טיעון שקשור בהעברת תקציבים לשלטון המקומי - יש בג"ץ של השלטון המקומי בנושא הזה. התקציבים נועדו בשביל תשתיות, בשביל חינוך, בשביל משכורות. הממשלה מחויבת לטפל ולהציל את השלטון המקומי מהגידול הממאיר הזה שנקרא פשע מאורגן. אגב, היה פיגוע קשה ברמלה לפני כמה ימים ולא ראש הממשלה ולא שר האוצר התייחסו לזה. ארבעה נרצחו באותו פיגוע, ויש תינוק שנאבק על חייו.

מאיר כהן (יש עתיד):

אבל שר המשטרה היה שם והאשים את היועצת המשפטית.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

כנראה שהעילה היא לא פשע מאורגן – היא אפליה מאורגנת. האם בנושא קיצוץ הקצבאות התייעצת עם גפני כיושב ראש ועדת הכספים לפני שהכרזת על זה?

קארין אלהרר (יש עתיד):

הוא חזר בו מהקיצוץ בקצבאות.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אין קיצוץ בקצבאות, יש הקפאה.

קארין אלהרר (יש עתיד):

זה קיצוץ.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

האם יושב ראש ועדת הכספים, גפני, והמפלגות החרדיות מסכימים להקפאה בקצבאות ובשכר הציבורי? חשוב לנו לדעת אם זה היה מהלך מתואם.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. ולדימיר, בקשה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אדוני השר, הייתי מתערב איתך על ויסקי, אבל אני מנסה להימנע משתייה חריפה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אמרתי את זה בצחוק.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אני משתדל לא להמר על עתיד כלכלת ישראל, וגם מציע לך לא להמר על עתיד כלכלה ישראל - אתה לא כל כך מוכיח את זה עד עכשיו. התקציב הזה הוא עוד הוכחה לכך שמדובר בממשלה כושלת. כמו שהיא כשלה בתחום הביטחון ובתחום הביטחון האישי, כך היא כושלת גם בתחום הכלכלי. מדובר בתקציב הנוסף השני לשנת 2024. הייתה לך הזדמנות שנייה לבצע שינוי אמיתי בסדרי העדיפויות בעת המלחמה, אבל שוב ההזדמנות הזאת הלכה לאיבוד. אין לנו שום בעיה עם מטרות השינוי כי הכסף הזה הולך למטרות חשובות וראויות - הבעיה שלנו היא במקורות. במקום לקצץ בכספים הקואליציוניים ולסגור משרדים מיותרים, לחתוך בשומנים בתוך הממשלה, אתה שוב בוחר להגדיל את הגירעון, לממן את פינוי התושבים על חשבון התושבים עצמם, על חשבון הפגיעה במילואימניקים עצמם. מדוע אתה מעדיף גם עכשיו את האינטרס הפוליטי הצר של הקואליציה ומגדיל את הגירעון בניגוד להמלצת אגף התקציבים? אם אתה

טוען שאין הגדלת גירעון והכל יכוסה על חשבון תחזית ההכנסות, מדוע חתכת את תחזית הצמיחה מ-1.9 ל-1.1 - היום פורסם בכלכליסט שזה עוד יותר נמוך, שזה 0.7 - ולא שינית בשקל את תחזית ההכנסות? על מי אנחנו מנסים לעבוד פה? עמדת לפני שבוע על דוכן הכנסת ואמרת שהנתונים הכלכליים שלנו מדהימים.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

נס.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

מה מדהים אותך בשלוש הורדות דירוג האשראי לראשונה בהיסטוריה, באגרות החוב שלנו שנסחרות ברמה של ממשלת מקסיקו, בבריחת ההשקעות הזרות, בפיטורים המוניים בהייטק, בצמיחה השלילית לנפש, בירידה הריאלית ברמת החיים? מה מדהים כאן? האם לנוכח הקטסטרופה הזאת אתה סבור שאנחנו בתקופה של נס?

אתמול, אדוני שר האוצר, התבשרנו על זינוק נוסף באינפלציה – היא כבר הגיעה השנה ל-3.6, כשזה, לצערי, כנראה רק ההתחלה. היום הלחצים להעלאת הריבית גבוהים יותר מהלחצים להורדת הריבית, בניגוד למגמה גם בארצות הברית וגם באירופה. כלכלת ישראל מתנתקת הלכה למעשה מהעולם, וזה לא רק בגלל המלחמה, זה גם בגלל ההתנהלות המופקרת שלכם. לפני שבועיים נפגשתי עם המגזר העסקי. התחפשת למומחה לעניינים הומניטריים וטענת שנגיד בנק ישראל טעה בגדול שהוא לא הוריד את הריבית. הבוקר, נוכח המדד שפורסם אתמול, האם אתה עדיין חושב שזה נכון? הבטחת מאבק ביוקר המחיה, אבל בפועל הדלק עלה ב-20%, הפירות והירקות עלו ב-20%. האם אנחנו בתקופה של נס? לא בכדי כ-80% מהציבור נותנים לך ציון נכשל כי מדובר באובדן שליטה.

אני רוצה לשאול אותך גם שאלה על תקציב 2025. האם אתה באמת מתכוון להקפיא את הקצבאות? קצבאות זקנה וקצבאות אזרח ותיק לא עודכנו, לדעתי, בסביבות 15 שנה. איך אתה יכול להקפיא את קצבאות הזקנה, את קצבאות אזרח ותיק, את קצבאות הנכים? איך אתה יכול לפגוע בילדים בחינוך המיוחד? אני קורא לך להניח את המפתחות, להתפטר. התקציב הזה יביא להורדה נוספת בדירוג האשראי. אנחנו נשלם על החוב, לפי הנתונים שלכם, 34 מיליארד שקל יותר עד סוף 2027.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אתה מדבר על הקואליציוני?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

לא.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אז על מה?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

על החזר חובות.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

חובות למה?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

על הורדות דירוג האשראי שקרו בגללך. אתה צריך להתפטר כי נכשלת. זה הזמן לבחירות.

היו"ר משה גפני:

תודה. נאור, בקשה.

נאור שירי (יש עתיד):

אדוני שר האוצר, איך אמרת? "אנשי יש עתיד, טלו קורה מבין עיניכם, אנחנו מדברים על מדיניות שמאל של 30 שנים". אני תוהה כמה בן אדם יכול להיות מנותק מהמציאות. איך אמרת? "הייתי ההזוי המשיחי היחיד" אתה עדיין ההזוי המשיחי. 30 שנה שאתם מובילים את המדינה, למעט פאזות ספציפיות, הבלחות של שנה-שנתיים. ראש הממשלה שלך, יחד עם מי שאתם מתעתדים היום לצרף לממשלה, אתם עשיתם את ההתנתקות, אתם הקונספציה. מי שהזוי פה זה בן אדם שיושב ואשכרה מאשים את יש עתיד בקונספציה. אתה הבעיה.

האם בינואר אתה מפנה את המקום? בהסכם הקואליציוני שלכם יש הסכם רוטציה. האם אתה, מי שעכשיו אמור להכין את תקציב 2025, בכלל רלוונטי לאירוע? מזמן היית צריך להתפטר, אבל אני לא מצפה שתהיה לך אחריות. אתה לא צריך להיות פה כי אתה מתחלף. הייתי שמח ששר האוצר מש"ס, ואני ממליץ על ינון אזולאי, ייתן לנו תשובות לגבי 2025 - אתה לא רלוונטי.

אני רוצה לומר לך משהו בתפקידך כממלא מקום, סגן או יו"ר הקבינט הכלכלי-חברתי.

קארין אלהרר (יש עתיד):

מתי הוא התכנס?

נאור שירי (יש עתיד):

ב-28 במאי "התלבשו", השם ישמרנו, שר האוצר וראש הממשלה על הנושא של יוקר המחיה. הוא "התלבש" על האירוע כמו שהוא נכנס לטפל בפשיעה במגזר הערבי וריכוז פה את כל הסיעות ועשה דאוונינג. בסוף כלום. יו"ר הקבינט החברתי-כלכלי כינס את הקבינט ארבע פעמים, כשבפעם האחרונה הקבינט החליט לא להכניס פועלים מהגדה למדינת ישראל - זו המלחמה ביוקר הדיור. הצהרונים עלו, העגבניות עלו. אתה מדבר על צייסרים, אתה אוהב ויסקי, אבל עגבניות אי אפשר לקנות כי הן עלו ב-30%. על מה אתה מדבר? אתה בא ויורה נתונים בכזה ביטחון ועוצמה כאילו אתה מבין בהכל, כאילו שהגירעון שאנחנו רואים זה פאטה מורגנה ואנחנו באיזה שיר של רוי בוי. אתה לא חי במדינה ולא רואה כמה עולה עגלה בסופר היום, וזה לא רק בגלל הלחימה. לא קנית בסופר כי אתה מתחבר לשקרן בן שקרן שלא יודע מה זה פנגו ולא עמד בפקקים.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. יוראי, בבקשה.

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

אני פחות מבודח - הנתונים מבהילים אותי. אני מבין שלא רק הבת שלי שנולדה לפני חצי שנה תצטרך לשלם את החובות שהתקציב הלא אחראי הזה פותח, אלא גם הבנים שלה, הנכדים שלה, הנינים שלה והנינים של הנינים שלה.

שמעתי את שר האוצר מדבר פה ובמליאה על אחריות לאומית. לפני שהולכים ופורצים את התקציב, מגדילים את הגירעון ומבקשים מהציבור עוד מיליארדי שקלים, כמה משרדי ממשלה מיותרים סגרתם? משרד אומר שיש 10 משרדים מיותרים בממשלה הזאת שהוא ממליץ לסגור. כשאני מסתכל על התקציב הזה בהשוואה לתקציב האחרון, אני רואה שמערך הגיור שעומד על 72 מיליון שקלים לא קוצץ, משרד התפוצות לא קוצץ, המשרד לנושאים אסטרטגיים וההסברה לא קוצץ, משרד המודיעין לא קוצץ, משרד ירושלים ומורשת לא קוצץ והמשרד להתיישבות של סטרוק לא קוצץ. איפה האחריות שאתה מדבר עליה? במקום להסתכל פנימה אתה בורח מאחריות ועושה את הדבר הכי פשוט - ללכת לציבור ולבקש עוד כספים.

גפני, מאחר ויושב לצידך שר אוצר שהוקלט בכך שהוא עושה מאזני רווח והפסד מפגיעה פוליטית בלהט"בים, איך היית מרגיש אם מפכ"ל של מדינה אחרת היה אומר שכשהוא רואה שני יהודים צועדים ברחוב הוא נגעל, או שכשהוא רואה שטריימל זה מגעיל אותו? שנאת להט"בים ושנאת יהודים זה צדדים שונים של אותו מטבע. אתה שותק כשהמפכ"ל מפץ פחד מסוים נגד הקהילה הגאה, אתה שותק כשחבר סיעתך משווה אותנו לגרועים באויבי ישראל, יותר גרועים ממחבלי החמאס, חיזבאללה ודאעש. למה אתה שותק? איפה אתה? האם אתה מעז לדבר רק כשמדובר בכספים שנוגעים למגזר שלך? אתה לא מבין שיש לך אחריות כלפי כל אזרחי ישראל גם בתפקיד שבו אתה יושב? אנחנו לא מפחדים. אף אחד לא יחזיר

אותנו לארון - מגיע לנו מקום שווה ומלא בחברה הישראלית. מדובר בממשלה הכי הומופובית בתולדות המדינה, זאת המדיניות שלה, לכן לא מפתיע שמנהיג מצעד הבהמות בירושלים, השר איתמר בן גביר, כהניסט, שהוא כושל בתפקידו, מינה מפכ"ל הומופוב. זה לא מוריד את האחריות מהממשלה הנבחרת, מהאחריות שלך להשמיע את הגינוי לדברים מכוערים שמושמעים כנגד אזרחי ישראל באשר הם. כרגיל, גם בהקשר הזה אתה שותק. אתה לא מבין אבל זה יפגוש אותך בצמתים הבאים.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. מירב כהן, בקשה.

מירב כהן (יש עתיד):

כבוד שר האוצר, אני רוצה להתייחס למה שמשפחות החטופים הפנו אליך. אם אתם מתנגדים לעסקה שמחייבת את סיום המלחמה, מה אתם מציעים מנגד? הציפייה היא שלפחות נפעיל לחץ על חמאס. כל יום נכנסות 200 משאיות עם סיוע הומניטרי לעזה, כשלחמאס יש מזה מאות מיליוני שקלים שבאמצעותם הוא משתקם ומגייס מחבלים באלפים. התשובה שלך, אדוני השר, שיש לחץ בינלאומי היא תשובה לא מספיק טובה. אנחנו עובדים כמו טמבלים - אנחנו מצהירים שנטיל פצצת אטום, נעשה טרנספר, נקים מחדש את גוש קטיף, אבל כשהעולם כועס עלינו אנחנו שואלים לאיזה כתובת הם ירצו שנשלח את 200 המשאיות. אנחנו עובדים בצורה לא חכמה. בגלל חוסר התחכום הזה אנחנו משלמים מחיר של חי אדם. מצופה שתמצאו דרכים קצת יותר יצירתיות לפתור את זה. אם אתם לא רוצים עסקה וסיום המלחמה, לפחות תציעו אלטרנטיבה, זו הציפייה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

בהקשר ההומניטרי אני מסכים עם כל מילה.

קארין אלהרר (יש עתיד):

ומה אתה עושה?

מירב כהן (יש עתיד):

לאף אחד אין ויכוח לגבי זה שצריך את ה-3.5 מיליארד האלה כדי לספק מענה הולם בזמן מלחמה, השאלה למה לא מביאים תקציב מהודק שמקצץ בדברים שאינם חיוניים - למשל כספים קואליציוניים - ומשקיע במנועי צמיחה? אנחנו יודעים שהמלחמה הזאת היא לא לקראת סיום ולא נערכים לשום יום שחור. אם לא נתכונן המצב רק ילך ויחמיר. לא רק אנחנו לא רואים שלא נערכים, גם העולם רואה שאנחנו לא נערכים. יהיו לנו עוד הורדות דירוג אשראי, דבר שיעלה לכולנו הרבה מאוד כסף. אנחנו נכנסים ב-200 קמ"ש בקיר עם ניהול כלכלי לא אחראי.

זו חוצפה שאין כדוגמתה לא לקצץ בכספים הקואליציוניים ולהקפיא את הקצבאות לעניים ביותר. המשמעות של הקפאת הקצבאות זה דה-פקטו קיצוץ. למה? כי יש אינפלציה, יש מחירים שעולים. אם אנחנו משאירים את זה עומד, זה אומר שעם הכסף הזה, עם הקצבה הזאת אנשים יוכלו לקנות פחות. לקצץ קצבאות לעניים ביותר ובאותה נשימה לא להסכים לקצץ בכספים קואליציוניים - סדר עדיפויות מעוות. היה מצופה שתביאו משהו מכבד יותר שרואה את עם ישראל בתקציב מדינה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. נעמה לזימי, בקשה.

נעמה לזימי (העבודה):

מה שקרה כאן מאז האסון הגדול, מעבר לתקציב השערורייתי שכבר עבר לפני כן, הוא פשוט ביזה תוך כדי מלחמה, השתלטות על המערכות בכל פרמטר - מהרזרבות עד שני תיקוני התקציב. בדיונים על הגירעון ניסינו לדלות מידע על "קופסה" ואיך היא מחושבת, על הכספים של ביטוח לאומי, על אי העמידה ביעדי הגירעון - אין ספק שיעד הגירעון לא יתכנס ל-6.6 - ולא קיבלנו תשובה, הייתה אפס התייחסות. ניכר שלא אכפת לכם מה חושבים עלינו גופים בינלאומיים, שלא אכפת לכם מה יקרה עם התחזיות השליליות. אפשר לפזר מסרים וזה מחפה על המציאות.

אתה, שר האוצר, ניצלת את המלחמה כשר ביטחון נוסף ושר אוצר לא רק לביזה תקציבית למקורבים - יש מקומות מעבר לקו הירוק שבהם יש מדינת רווחה, אבל מאיתנו לקחתם הכל – גם לסיפוח. ניצלת את גבורת הלוחמים שלנו ואת המציאות בישראל לסיפוח ולתקצוב שלו דה פקטו - דוקטרינת ההלם הכי מסוכנת שיכולנו לקבל בישראל. הדבר הזה גם בא לידי ביטוי בהפקרה של החטופים והחטופות. אתם רוצים פה מלחמה אין סופית, אתם רוצים למרוח מלחמה, לכן החלטתם להקריב אזרחים שנחטפו במשמרת שלכם בשביל המטרה הזאת.

המשמעות של מריחת המלחמה היא גם כלכלית. היא כמובן אסונית ברמה הלאומית, ברמה הביטחונית, בהקשר של חיי אדם, אבל היא גם אסון מבחינה כלכלית. אתם באוצר בחרתם להביא הוראת פינוי פעם אחר פעם, חודש אחרי חודש, ולא לייצר ודאות של פינוי ממושך. אתם מייצרים סטרס אצל כל המפונים ואי ודאות. בהוראת הפינוי האחרונה שהארכתם לצפון, שאנחנו מאוד בעד הארכת הפינוי כי אנחנו לא רוצים להשאיר אותם ברחוב, דאגתם לקצץ ביותר מ-50% בתקציב השיקום האזרחי לצפון.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

הייתה פה פנייה תקציבית שלקחה את כ"הלוואה". היא תחזיר את זה בתקציב הנוכחי שנעביר פה בשבוע-שבועיים הקרובים.

נעמה לזימי (העבודה):

איך יכול להיות שאין לנו צפי, שאין הערכות לגבי העלויות של מלחמה במידה ונפתחת עוד זירה? מתי נכניס סוף סוף את אופקים ונתיבות לחבל תקומה? מתי נייצר מענה ארוך טווח שיאפשר שיקום. כשביקרתי שם עם נאור לפני שבוע גיליתי שמרכז החוסן באופקים מתקצב רק שישה טיפולים לנפגעי הטבח. זה נראה למישהו הגיוני שלא תוקצב מענה אמיתי ארוך טווח? הדברים האלה יכולים להיות פתורים בשנייה. מה הפעם יקוצץ מהכספים למקורבים? למה קיצצתם 25% משנת השירות?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

זה כסף קואליציוני, לא? אתם ביקשתם לקצץ, לא?

נעמה לזימי (העבודה):

אתה לא מתבייש? אני לא מאמינה, הרי אנחנו אומרים פעם אחר פעם שהתקציב של החינוך הלא פורמאלי, אם זה שנות השירות והמכינות, לא צריך להיות קואליציוני.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

קדימה. כמי שבנה את שנות השירות האלו ותקצב אותן מהתחלה אני לא צריך עודף מוטיבציה. שום דבר שם לא ייפגע. הוספנו שנה שעברה וגם נוסף השנה. קיבלנו מכם אש על הקואליציוני, אבל הקואליציוני זה המכינות ושנות השירות.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

המכינות מהוות שישה אחוז מהתקציב של סטרוק.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני גאה בכספים האלה - נמשיך בהם.

נעמה לזימי (העבודה):

הקפאת קצבאות בזמן של עליית מחירים, אינפלציה, מלחמה, כשאנשים הכי מוחלשים מודרים מהעין הציבורית עוד יותר, זו רשעות, זאת ערלות לב. גפני, איך אתה מסכים לזה?

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. מאיר כהן, בקשה.

מאיר כהן (יש עתיד):

השר סמוטריץ', אני כל פעם שומע אותך מתאר איזו מציאות דמיונית כאילו אתה לא רואה את הקשיים. מה שיותר מכעיס אותי זה שאתם מטיפים לנו, השמאלנים. אתם, הימניים, הפשלונרים הכי גדולים, צריכים להתבייש, לעמוד בפינה. מעולם, ואני פי שניים בגיל ממך, לא הייתה ממשלה שהפקירה את תושביה כמו שאתם עשיתם. אל תתהדר.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

תמכת בגירוש גוש קטיף?

רון כץ (יש עתיד):

ראש הממשלה שלך תמך בו.

מאיר כהן (יש עתיד):

סמוטריץ', אתה פשלונר. מה זה איש ימין? פשוט פשלונר, לא יכול לעשות כלום. אתה והממשלה שלך הפקרתם את המשפחה שלי בקרית שמונה, הפקרתם את החקלאים, הפקרתם חבל ארץ. זה אתם, הימין על ימין. קח את התואר הזה ויותר אל תגיד שאתה איש ימין כי אתה פשלונר.

סמוטריץ', אני מבקש ממך בכל לשון של בקשה – גפני, תקפידו על זה – לא להקפיא ולא לפגוע בקצבאות. עזוב עכשיו את הפוליטיקה ואת כל הוויכוחים. גפני, יש דברים שצריכים ללכת מהלב שלנו ללב שלך וללב של סמוטריץ'. כמי שהיה שר רווחה פעמיים אני מבין את הקושי, כאשר חלק מהם זה הציבור שלך, שלי ושלך.

היו"ר משה גפני:

היית שר רווחה טוב.

מאיר כהן (יש עתיד):

תמצאו מקורות אחרים בתוך התקציב הזה. אין לנו בעיה עם היעד, אין לנו בעיה עם זה שהכסף הולך למילואימנים, הבעיה שלנו היא מאיפה יבוא הכסף. בשום פנים ואופן הוא לא צריך לבוא מקצבאות ומקשישים.

היו"ר משה גפני:

קארין, בקשה.

קארין אלהרר (יש עתיד):

השר סמוטריץ', אין ספק שבשל המלחמה יש הוצאות גדולות. אתה לא תמצא משהו סביב השולחן שיגיד לך שלא צריך לתת מענה להוצאות האלו. תסיר רגע את המסכה הפוליטית ותשאל את עצמך אם כל הקיצוצים שאתם רוצים להביא הם הנכונים כדי לתת מענה לצרכים הקיימים. להקפיא קצבאות זה לא דבר קטן, אלה סכומים שהם המחיה של אנשים. כשאני אומרת לך שאנשים יצטרכו להחליט בין תרופות לחשמל, תאמין לי שזה נכון. כשלאנשים לא יהיה מאיפה להביא אוכל, זה יהיה על הממשלה. אנחנו לא במצב שהמחירים יורדים ואין בעיית יוקר מחייה קשה, אנחנו לא במצב שקל להיות פה. אתם לא יכולים לפגוע באוכלוסייה החלשה ביותר. שמעתי היום בבוקר שיש פגיעה בשינשינים, שיש קיצוץ. עודכנת שיהיה קיצוץ?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

לא. אני אבדוק את זה, אבל יש לי תחושה שהקשיבו לכם ופשוט קיצצו בקואליציוני.

נאור שירי (יש עתיד):

זה הקואליציוני היחידי שקיצצת?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

לא.

נאור שירי (יש עתיד):

יש מיליארד שקל שלא נגעתם בהם.

רון כץ (יש עתיד):

כל מה שקשור לאורית סטרוק הוא קדוש.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

חבל מאוד שלא הצלחתי לבטל את המושג הנואל הזה "כסף קואליציוני". אם תשתפו איתנו פעולה

--

קארין אלהרר (יש עתיד):

בשינשיניים - קיצוצים, בתנועות הנוער - קיצוצים.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. עאידה, בקשה.

עאידה תומא סלימאן (חד"ש-תע"ל):

כשהודיע השר על התקציב השני, הוא אמר שהוא מביא מדיניות כלכלית אזרחית מרחיבה, ואני אומרת, סליחה, לא רק שזו לא מדיניות כלכלית אזרחית מרחיבה, זו בכלל לא מדיניות אזרחית. התכנית הזאת עם הקיצוצים והשינויים שכבוד השר מביא בפנינו היא תכנית של לפני ה-7 באוקטובר. כהרגלם של גנבים הם עובדים יותר טוב בחושך, כשאנחנו כבר שנה בחושך. לצערי הרב החושך הזה נוצל כדי לקחת יותר תקציבים להסכמים קואליציוניים, כדי להנהיג מדיניות דורסנית של כיבוש, התנחלויות, סיפוח, לנצל את ההזדמנות שכולם שוקעים במחשבות אחרות ובמציאות מאוד קשה כדי ליישם את התכנית.

כולם דיברו על הקצבאות. הוצאנו את דם ליבנו בדיון על תקציב 2024 לגבי הקיצוץ באוכלוסייה הערבית והקיצוץ בתכנית למאבק בפשיעה - זה שינה משהו לשר? זה שינה משהו בתכנית?

היו"ר משה גפני:

התשובה היא כן.

עאידה תומא סלימאן (חד"ש-תע"ל):

לצערי לא. הקיצוץ נשאר אותו קיצוץ, ותראו מה התוצאות היום. יש עוד מלחמה שצריך לשים לב אליה. יש את המלחמה הכללית שלצערי הרב מובילה בנחישות לחורבן טוטאלי, לא לניצחון, לשני העמים, ויש את המלחמה שמנוהלת בתוך האוכלוסייה הערבית על ידי ארגוני הפשיעה - לא ראיתי ששמים לב אליה בהצעה הזאת.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. רון, בקשה.

רון כץ (יש עתיד):

שר האוצר, המצב במדינת ישראל תחת המשמרת שלך הוא המצב הכלכלי הקשה ביותר למשפחות צעירות שאיתן אני מדבר, חי ומכיר. אני לא יודע אם אתה מכיר איך נראה סופר מבפנים, אבל אם תיכנס עכשיו לסופר – אתמול הייתי עם הבן שלי - אתה תראה שפירות וירקות הפכו להיות למותרות, מה שאף פעם לא היה במדינת ישראל. אם תרצה ללכת ולקנות צעצועים, אתה תראה שהמחירים לא נורמאליים. אם חס וחלילה תרצה לקנות דירה במדינת ישראל, אתה תבין שהגענו למספרים שהם לא ריאליים יותר לכולם.

אדוני השר, החריגה התקציבית והגירעונות שאתה הולך ומגדיל מביאים את ישראל בסופו של דבר לנסות לייצר אג"חים ולקבל דירוג אשראי כמו ונצואלה. אג"ח של מדינת ישראל שפעם היה נחטף, היום אנחנו לא יכולים להוציא אותו אפילו החוצה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. מטי, בקשה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

גם בפברואר וגם במאי צעקנו בוועדה הזאת שהמלחמה לא תסתיים ביולי. היה כאן כאילו איזה טיוח וזריית חול בעיני הוועדה והציבור. התרחיש היה שגוי בעיקרו ובבסיסו, לכן לבוא עכשיו ולהגיד "מה לעשות" זו קצת דמגוגיה לא מכבדת.

אני לוקחת מהדיון הזה את האמירה שלך שמתקנים פה עיוות של 30 שנה – 30 שנה שלא סיפחנו את יהודה ושומרון, 30 שנה שלא מתיישבים בהתיישבות ענפה ברצועת עזה. זאת האג'נדה שלך, זה מה שאתה מקדם, זאת המטרה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

נעים מאוד, קוראים לי בצלאל סמוטריץ', אני בעד ארץ ישראל השלמה. אני צריך להתנצל על זה?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

שראש הממשלה ישמע שאתה רוצה לספח את יהודה ושומרון ורוצה לחזור להתיישב ברצועת עזה - זה מה שאתה עושה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אי אפשר לספח את יהודה ושומרון. אפשר אולי להחיל ריבונות, אי אפשר לספח.

היו"ר משה גפני:

שלי, בקשה.

שלי טל מירון (יש עתיד):

אדוני שר האוצר וחברים נכבדים שכאן, ברוכים הבאים לכנסת ישראל, היום אנחנו במשחקי הכס למי שפספס. אדוני הוא שר האוצר וגם שר במשרד הביטחון. מי אמר "נתניהו רגיל לשקר לכולם כל הזמן ומתברר שעם בנקים וסוכנויות דירוג האשראי זה לא עובד, אי אפשר למכור להם סיפורי גרנדמיזר. ממשלת החורבן הורסת גם את הכלכלה ולמרבה הצער כולנו נשלם את החשבון מהכיס שלנו" את המשפט הזה אמר השותף העתידי במשרד הביטחון. בואו גם נזכר מי אמר "שקרן בן שקרן". שיהיה לכם בהצלחה במשרד המשותף.

אדוני שר האוצר, ישבו פה משפחות החטופים, הישירו מבט ודיברו אליך. אתה משתמש בזה שאתה יושב איתם בחדרים סגורים ואומר להם את האמת. אם גזרתם את דינם של החטופים והחלטתם שאין עסקה והם לא יחזרו בחיים לכאן, אתה לא ראוי לענוד את סיכת החטופים שעל דש מעילך.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

מזל שאני לא מבקש ממך רשות.

שלי טל מירון (יש עתיד):

תוריד אותה, כי אתה מפקיר אותם וגוזר את גורלם. אם תחזיר לפה ארונות קבורה, אל תשים את הסיכה הזאת, אתה לא ראוי לה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. אדוני שר האוצר, תשיב לשאלות שנשאלו כאן.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

חברים, אנחנו במלחמה.

מירב כהן (יש עתיד):

אנחנו יודעים את זה. השאלה אם אתה זוכר את זה עם תקציב כזה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

למלחמה יש השלכות כלכליות משמעותיות מאוד.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

האם כשאישרת במאי תקציב ידעת את זה?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אנחנו במלחמה הארוכה ביותר והיקרה ביותר בתולדות ישראל. יש למלחמה השפעות גדולות מאוד על הכלכלה. כשאני אומר שהכלכלה הישראלית היא נס, זה מכיוון שיכול היה להיות הרבה יותר גרוע. יש וקטורים מאוד בעייתיים בכלכלה ויש וקטורים מאוד חיוביים בכלכלה.

רון כץ (יש עתיד):

מה יכול להיות יותר גרוע?

קארין אלהרר (יש עתיד):

כמו מה?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

הציבור הישראלי לא טיפש, הוא מבין את זה, הוא יודע שיהיו לזה השלכות. כולנו מרגישים ונרגיש בכיס את המלחמה.

קארין אלהרר (יש עתיד):

מה הוקטור החיובי?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני מדבר על תמונה כלכלית יחסית טובה בהתחשב בנסיבות - בזה כולנו צריכים לשמוח. זה לא אני, זה עם ישראל, זה הכלכלה. זה החדשנות, זו היוזמה, זה המוטיבציות, זה כוחות החיים, הבריאות, הנחישות והאמונה בעצמנו, בעתידה של המדינה. החברה הישראלית מגלה יכולת עמידות פנטסטית אל מול המלחמה הזאת ואתגריה. אפשר להגיד שהיא רגילה למלחמות, אבל היא בעיקר מאמינה, בטוחה,

נחושה, כואבת, מבינה מחירים. נתוני הצריכה הרבה יותר טובים ממה שציפינו, לכן גם הכנסות המדינה יותר טובות ממה שציפינו. הרבעון האחרון בהיטק היה טוב יותר מזה שנתיים, ואני מזכיר לכם שהמשבר התחיל באמצע 2022.

אורית פרקש הכהן (המחנה הממלכתי):

רק בגיוסים, כי המגמה סך הכל היא שלילית. אתה יכול לספר לנו שהכל מצוין בכלכלה - -

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

לא אמרתי שהכל מצוין.

אורית פרקש הכהן (המחנה הממלכתי):

למה אתה לא מטפל ביוקר המחיה? למה אתה לא מעביר חוק להקפאת המחירים?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

יש ירידה בהשקעות - זה משמעותי ואנחנו רואים את זה - כי יש מלחמה. את האינפלציה צריך לנתח, זה בהחלט לא טוב, אבל כמעט כל האינפלציה בצד ההיצע מיוחסת למלחמה. כשנהיה אחרי המלחמה בעוד כמה חודשים נסדר את זה. הטיסות יקרות בגלל שיש מלחמה ולא טסות לכאן חברות. זה לא בסדר שאל על מנצלת את זה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

פירות וירקות זה בגלל שחיסלתם את החקלאות.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

מי שעשה את הרפורמה בחקלאות והחקלאים כועסים עליו זה לא אני, זו הממשלה שלכם. אני ביטלתי את הרפורמה בחקלאות. מספיק כבר עם הצביעות. העגבניות יקרות כי יש מלחמה. אני לא אוהב את זה, זאת בעיה שצריך לטפל בה - -

נעמה לזימי (העבודה):

קיצצתם רבע מיליארד שקל לחקלאים בתמיכות.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

לא קיצצנו. שקרים לא יעזרו לכם. אני לא מקל ראש בהשלכות הכלכליות של המלחמה. אני חושב שבהתחשב במצב המלחמה נתוני המקרו כלכלה בהחלט טובים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

איפה? תן לי נתון אחד. על מה אתה מדבר?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

השקל, הבורסה, שוק התעסוקה. יש הרבה נתונים טובים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אתה חי בסרט.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

יש גם וקטורים בעייתיים שאנחנו מסתכלים עליהם ומשתדלים לנהל באחריות.

מאיר כהן (יש עתיד):

כמו מה?

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

הרבה. האינפלציה כולה היא בשל השלכות המלחמה. מי שרוצה למרוח פודרה ולעצור את המלחמה כדי שלא נשלם את ההשלכות - 30 שנה לא רצינו לשלם את מחירה של המלחמה, לכן התחבאנו בגדרות, ברחנו. מי שהפקיר, מאיר כהן, את תושבי הדרום זה מי שברח מגוש קטיף.

נאור שירי (יש עתיד):

אתם.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אתה היית שר אוצר ב-7 באוקטובר.

מאיר כהן (יש עתיד):

אתה והממשלה שאתה חבר בה הפקרתם אותם, תתביישו לכם. איך אתה מעז? היצר המשיחי שלך לא נותן לך אפילו לענות על דילמות כלכליות.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

אני לא מתבייש. אחרי ה-7 באוקטובר עם ישראל יודע מצוין שיהודה ושומרון של ישראל.

נאור שירי (יש עתיד):

אתה הבעיה.

שר האוצר בצלאל סמוטריץ':

נורא רציתי לקצץ בקואליציוני אבל לא מצאתי כי חילקתם את הכל לעבאס בממשלה שלכם. תפסיקו עם הדמגוגיה, הציבור הישראלי לא טיפש.

היו"ר משה גפני:

אני נועל את הישיבה, תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 15:18.